

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 9. marca 1915.

Št. 20.

Podlistek.

Tekom leta.

(Povest, spisal Jos. Stariha.)

(Dalje.)

VIII.

Pri Bukovčevih v Dolini je postalo sil-
no žalostno, kolikor bolj je zima silila v de-
želo, kolikor več tednov je potekalo. Mati
in Minka, ki je bila dobila med tem zasilno
službo v domačem kraju, sta hodili s pove-
šeno glavo okoli in večjidel z objokanimi
očmi. Odkar se je bil oče vrnil iz mesta, ni-
sta imeli nikjer ne miru, ne obstanka. Vrnil
se je bil šele tretji dan; ves zmrzel, blaten
in umazan je prišel proti večeru od nekod s
počasnimi utrujenimi koraki in je sedel v
kuhinji za ognjišče. Podprl je glavo z roka-
mi in ni govoril ničesar. Ko so postavili pre-
denj večerjo, je molče prijel za žlico in za-
čel zauživati jed naglo in hlastno, kakor bi
se mu kam mudilo. Minka in mati sta se
spogledali, nobena se ni upala prva vpra-
šati. V delavnico ni niti šel pogledat, kakor
ne bi slišal notri, kako se delo vrši tudi v
njegovih odsotnosti. Ko so odšli delavci, je
vstal tudi on in se je hotel molče odpraviti
po stopnjicah v spalnico.

Tedaj se pa ni mogla Minka več zdr-
žati. Hipoma se ji je bilo zazdelo, da ni to
več njen oče, ki se je dvignil sedaj raz se-
dež, da je to povsem drug človek, ki ga ni še
dozdaj poznala in videla nikoli. Zakaj nje-
gov pogled je bil pogled tujca, ki je prišel
Bog ve od kodi v njih hišo in njegov molk
je govoril nepoznano, a toliko groznejšo go-
vorico. Ni se mogla zdržati, in glasno je za-
jokala.

»Čemu jokaš, kdo ti je kaj storil?« je
vprašal naenkra oče in potegnil z desnico
po svojih sivih zmršenih laseh. »Ako bi ve-
dela, kar vem jaz, bi se smejala in bi ska-
kala do stropa.«

Minka je potegnila z robcem preko oči
in obe z materjo sta pričakujoče uprli vanj
svoje oči.

»Ali veste kaj o njem oče, ste slišali kaj
dobrega v mestu?« je viknila Minka.

Bukovec je postal sredi kuhinje, položil
kazalec desnice na ustnice in dejal:

»Pst, tiho, tega ne smejo drugi vedeti,
nevoščljiv bi bili, zakaj slabih ljudi se ne
manjka na svetu. Torej previdno! Francelj
je postal general, izkazal se je in takoj ga
je doletela zaslužena čast. To pa je zme-
šalo njegovo pamet, previsok gospod je, za-
to je pozabil na svojega očeta in na svojo
mater. In tudi na tebe, Minka. Pa ne zame-
rimo mu, bo že pisal, bo že pisal.«

Zadnje besede je govoril tišje in tišje,
skoro šepetaje, njegove oči so strmele ne-
kam v daljo, ustne so se smehljale.

In sedaj je poleg Minke zajokala tudi
mati. Bukovec pa je stopal mimo njiju na-
vzgor po stopnjicah, tiho in previdno,
ustavljajoč se pri vsakem koraku in prislu-
škujoč.

»Le tiho, prav tiho in po prstih, da se
ne zbudi naš general, ki tako sladko spi...
ki sedaj tako sladko sanja v daljni zemlji
ruski... Pravijo, da so ga ustrelili...
pst... le tiho, le počasi.«

Mati in Minka sta hipoma spoznali vso
grozno resnico. Očetu se je zmešalo, skrita,
v lastni notranjščini globoko zakopana bol
je razdela in opustošila njegove možgane.
Stopili sta za njim v sobo, pomagali ga raz-
praviti in položili sta ga v postelj kakor
otroka ter ga skrbno odeli. On pa se je hva-
ležno smehljaj in še izpod odeje je zamr-
mral:

»Bo že pisal, bo že pisal... saj gene-
rali znajo pisati in niso neumni ljudje...
Samo če pregloboko ne spi, samo če ni pre-
težka zemlja ruska... zemlja ob Visli...
zemlja... zemlja... črna zemlja...«

Mirno je v tistem hipu zaspal prevelike
urujenosti, a usta so se držala na smeh in
so se še vedno pregibala...

Od tistega dne ni Bukovec več delal,
niti iz postelje ni mogel več vstati. Poklicali

Z bojišč.

Uradno poročilo.

Dunaj, 4. marca. (Kor. ur.) Uradno se razglša 4. marca 1915: Ob Biali jugozahodno od Zakliczina so bile včeraj prodirajoče ruske čete po krvavem boju vržene nazaj. Na obeh straneh Laborce in na višinah severno od Ciane trajajo boji mestoma tudi ponoči.

Povsod, kjer se je našim četam posrečilo, pridobiti na ozemlju, napravlja sovražnik ponovno protinapade, ki se vsakokrat krvavo odbijejo. Zlasti ob cesti pri Balin-grobu so poizkusili Rusi med gostim snežnim metežem sunek z močnimi četami. Napad, ki je prišel do najbližjih dištanc, se je končno med streljanjem naših topov in strojnih pušk z velikimi izgubami za nasprotnika popolnoma ponesrečil.

Na ostalih bojnih črtah nobene bistvene izpremembe, le topovski boji.

Pred Przemyslom vlada mir.

Namestnik generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo.

Berolin, 5. marca. Wolffov urad poroča:

Zapadno bojišče.

Južno od Yperna smo s streljanjem zadali Angležem precejšnje izgube.

Na Francozom iztrgani postojanki na Loretto-višini je bil včeraj ponoči odbit sovražen napad.

V Champagne so Francozi včeraj in danes nadaljevali svoje napade severno od Lesmenils. Vsi napadi so bili odbiti, naše postojanke držane.

Napadi na naše postojanke pri Vauquois, vzhodno od Argon, in v gozdu pri Consenvoi, vzhodno od reke Maas, so se ponesrečili. Vsi poizkusi, vzeti nam naše v zadnjih dneh v okolici Badonvillerja zavzeto ozemlje, so se ponesrečili. Včeraj zvečer še s precejšnjimi silami globoko doli podvzet naskok na višine severovzhodno od Celles se je ponesrečil z velikimi izgubami za Francoze. Tudi več nočnih napadov francoskih je bilo brezuspešnih; nad 1000 mrtvih Francozov leži pred našimi ovirami.

Vzhodno bojišče.

Položaj okoli Grodna je neizpremenjen. Ruski napadi so bili krvavo odbiti.

Ruski napadi severovzhodno in severno od Lomše so se z velikimi izgubami za sovražnika ponesrečili. Mnogo ujetnikov prve in druge ruske gardne divizije je ostalo v naših rokah. Dalje zapadno do Visle se položaj ni izpremenil.

so zdravnika, da ga je preiskal. Zapisal mu je zdravila in jih ukazal dajati vselej, kadar se bo bolnik razburil. Toda Bukovec se ni razburjal, molče je ležal, gledal po ves dan v strop ali strmel skozi okno v daljo, govoril sam pri sebi in se smehljaj. Pri tem ga je bila sčasoma sama kost in koža, dvigati in prekladati so ga morali, kadar so mu postiljali posteljo.

Včasih pa je imel vendar svetle trenutke, in nekega dne sta ženski izvedeli resnico o Franceljnu, resnico, kakor jo je bil povedal vojak v bolnišnici in katero sta že davno slutili iz vedenja očetovega in iz njegove naenkrat nastale bolezni.

Poleg tega najgroznejšega trenutka so bili nad vse žalostni vsi oni svetli trenutki, ko je Bukovec tarnal, kako bosta mogli ženski sami odplačati dolg, ki je tlačil hišo, in kako se bosta mogli dalje preživiti.

Delo v delavnici pa se je še vedno nadaljevalo, starejši pomočnik ga je znal toliko voditi, da je bilo v zadovoljnost odjemalcev, da se ni razkreditiralo še ime Bukovčev. Žaga je torej še pela in pel je oblič, udarjalo je kladivo od jutra do večera kakor v onih lepih časih, ki so bili. Vse tako kot nekdanj in vendar vse drugače!

Tako je prišel zopet sveti večer. Zopet so peli zvonovi, pokali možnarji in se užigale baklje v gori, zopet so hitele trume v

Nekateri sunki Rusov vzhodno od Pločka so bili brezuspešni.

Vzhodno od Skierniewic se je sovražni nočni napad popolnoma ponesrečil.

Najvišje armadno vodstvo.

Obstreljevanje Soissons.

Haag. Pariški dopisnik »Daily Newsa« javlja, da v zadnjih dneh Nemci vedno bolj pritiskajo na francosko fronto pri Soissonsu. Nemcem se je posrečilo, da so svojo artiljerijo približali Soissonsu. V času od 25. februarja je nemški artiljerijski ogenj uničil 250 soissonske hiše. Isti poročevalec poroča, da morajo prav vsak čas na ravno isto fronto dospeti težki angleški tonovi.

Priprave za novo francosko ofenzivo.

Rotterdam. Za novo francosko ofenzivo delajo velikanske priprave. Ko bo izvršena nova razporedba čet, stavlja največje upe na ofenzivni načrt, ki ga je izdelal general Castelnove.

Vpoklicane Kanadske čete.

Amsterdam, 3. marca. Z Ottawe se poroča: Pravosod. minister Hugues je javil v parlamentu, da vpoklicujejo pod orožje tretji poziv čet, ki jih odpošljejo v Anglijo in v Francijo. Če bo potrebno, vpokličejo lahko še tri pozive, in sicer tako, da se pokliče vsak poziv v 15 dneh pod orožje.

Nemški podmorski čolni štirinajstkrat opaženi.

Berolin. »Tägl. Rundschau« poroča iz Haaga: Brzojavka lista »Nieuwe Rotterdamsche Courant« pravi, da so torpedovke, ki križajo ob vzhodni angleški obali, včeraj od Middlesborougha do Hulla štirinajstkrat opazili podmorske čolne, ki so se pa vselej spustili v vodo in jih v kljub dolgemu križarenju ni bilo mogoče zaslediti.

General Pau na Ruskem.

Car Nikolaj je sprejel v avdienci generala Pau. General in francoski poslanik sta bila nato pri carju na obedu.

Turško poročilo.

Carigrad, 5. marca. (K. u.) Glavni stan poroča: Na kavkaški bojni črti se, razen posameznih bojov predstraž, ni ničesar izpremenilo. Tudi od drugih bojnih črt ni nič pomembnega poročati. Sovražna mornarica je danes nekaj časa brez uspeha obstreljevala naše baterije ob vhodu Dardanel.

Boj za Dardanele.

Dardanelске utrdbe.

Angleška in francoska mornarica se zelo resno in po francoskih in angleških poročilih zelo uspešno trudi, da prodre skozi Dardanele pred Carigrad. Turška poročila pa odločno zanikujejo uspehe sovražnega

brodovja, češ, da so taka poročila izmišljena in da je sovražno brogovje obstreljevalo samo zunanje utrdbe.

Dardanele so velike strategične važnosti in zato so se za Dardanele že mnogokrat bili pomorski boji. Razne države so na njih poizkušale svojo moč, pa dosedaj razen leta 1807. brezuspešno. Že v starem veku je bil Helespont, kakor so tedaj imenovali Dardanele, važno pozorišče. Perzijski kralj Kserks, ki je na več kakor 600 ladjah prepeljal čez svojo velikansko armado. Macedonski vojskovodja Aleksander Veliki je pa šel tu čez s svojo armado na azijska tla. Leta 1356. so prekoračili to morsko ožino Turki.

V hudih bojih z Benečani se je Turkom posrečilo zabraniti benečanskim ladjam vhod v Dardanele in tako obvarovati pred njimi Carigrad. Šele 26. julija 1770 se je posrečilo sedmerim ruskim vojnim ladjam presenetiti Turke; udrle so skoz mimo utrd, ker za topove ni bilo streljiva, pa prišle so le mimo Kum-Kale in Seddil Bahr do Kepes-Burun, naprej se pa niso upale. To je Turke napotilo, da so pozneje utrdbe prenovili; pozneje pa jih zopet zanemarili. L. 1807. pa se je posrečilo 8 angleškim bojnim ladjam in nekaterim manjšim ladjam nemoteno prijadrtati skozi Dardanele pred Carigrad. Tam so Turki v največji naglici utrdili gradove in utrdbe. Angleži so se zbal in svoje ladje obrnili 2. marca, pri čemer pa so njihove ladje precej trpele, ker so Turki medtem pripravili topove.

Rusi so leta 1829. blokirali Dardanele, pa brez uspeha; leta 1833. so plule ruske ladje skozi Dardanele, leta 1853. angleške in francoske in leta 1878. angleške, pa s turškim dovoljenjem in v njihovo obrambo. Tudi obstreljevanje po laški mornarici leta 1912. je bilo brezuspešno.

Utrdbe v Dardanelah so zelo stare, vendar pa so jih znali Turki predelati v smislu napredka tehnike. V kakšnem stanju da so utrdbe sedaj, ni znano, vendar pa bo gotovo, da nimajo vse utrdbe enake vrednosti. Grad Seddil-Bahr je zgradil sultan Mohamed II. že leta 1462 in v istem času tudi Čanak-Kalesi v notranjosti Dardanel, sedaj imenovan tudi Kale-Sultanieh; nasproti tema je leta 1650. zgradil Mohamed IV. gradova Kum Kale in Kilid-Bahr. Turški poslanik v Berlinu je zatrjeval, kakor se poroča iz Berlinu, da so Turki pričakovali poizkus, vdreti v Dardanele, da pa je izkrcanje številnih čet izključeno, ker so na vseh krajih pripravljene zelo močne turške čete.

Francosko poročilo o obstreljevanju Dardanel dne 26. in 27. februarja.

Berolinski listi javljajo iz Pariza: Uradno dne 27. februarja izdano francosko poročilo o obstreljevanju Dardanel pravi: Angleško-francosko brodovje je včeraj 26. t. m. nadaljevalo z metodičnimi operacijami proti dardanelskim utrdbam. Bombardiranje

sti. Na pokopališču je stopila k velikemu križu in vpognila kolena pred Križanim. In pomolila je zanj, ki počiva tako mlad še in rosen pod sneženo odejo oddaljene dežele in pomolila za vse druge, ki počivajo kakor on, ker so izpolnili svojo dolžnost.

Nekoliko lažje ji je bilo pr srcu, ko je nato stopila v cerkev in se stisnila v klop. In čudno, ves čas med mašo se ji je zdelo, da sedi poleg nje Francelj, da se dotika njegova laketa njene, da je hipoma prišel od nekod in da prihaja z njim velika svetloba.

»Koliko jih je bilo v tej vojski mrtvih, pa so vstali, zakaj ne bi vstal Ti, Francelj naš?« je pomislila in ta misel je ni hotela zapustiti in se je od tistega hipa ukoreninila v njenem srcu, dasi so vsi razlogi govorili proti njej.

Ko je stopila iz cerkve, je visoko gori nad cerkvijo žarela svetla zvezda in velik svetel krog je bleščal okoli nje.

»To je moje na novo vzcveto upanje, ta svetla zvezda z bleščečim krogom.« je pomislila in dejala skoro glasno: »In ako se ne vidiva več tukaj, vidiva se prav gotovo nekdan nad teboj, zvezda, ki si že sedaj vlila tolažbo v bridkost mojega srca.«

Veseleje so pritrkavali zvonovi v zvoniku, jasneje so sijale luči in za prvimi zvezdami so se užigale druge na visokem oboku.

(Konec sledi.)

dolino in spele v veličastno razsvetljeno cerkev, a ni jih bilo toliko kot pred letom dni, marsikdo se je spominjal na stotine milj oddaljen od domovine tega večera, marsikdo ga je obhajal že na onem svetu. In ti, ki so nocoj pohitevali v božji hram, koliko jih je bilo med njimi, ki so se ozirali zastoj na svojo desnico, ki so pričakovali zastoj, da stopi na njih prazno stran že dolgo pogrešani, nad vse ljubljani. In ni moglo biti lahko srce, ni mogla biti vesela vzdvojena duša ob tem prazničnem zvonenju, mir oznanjajočem, razdejanje in smrt poslušajočem. Z nizko sklonjenimi glavami je klečalo ubogo ljudstvo na mrzlih in opolzljih kamenitih tleh in trkalo na prsi in prosilo usmiljenja. Pridi, o božji mir, ne odlajšaj, sicer pogine ljudstvo v peneči se krvi!

Minka je stopala nocoj sama proti cerkvi, mati je morala čuti pri očeu. Oddaleč so se svetila cerkvena okna, luč ja padala na cerkveno obzidje, na križe, raztrosene po pokopališču. In tu se je hipoma spomnila besed, ki jih je lansko leto na tej poti govoril Francelj: »Zdi se mi, kakor bi bil to moj zadnji sveti večer, ki ga obhajam.« Jasno in razločno je slišata te besede, slišala znani ljubi glas. »Ali si tukaj, Francelj?« je vzklikala in se ozrla na svojo desnico. A nikogar ni bilo, na poti se je zrcalila nje lastna senca v cerkvenih lučih. In zaštelela je v svoji bridkosti in zapuščenosti.

utrdbe je trajalo osem ur. Izstrelili smo okrog 8000 granat. Podmorski čolni in aeroplani so izvršili razne evolucije ter odstranili mine. Med bombardiranjem utrdbe Sed-il-Bar so eksplodirale tam se nahajajoče smodnišnice, pri čemur je bilo ubitih mnogo braniteljev. Naše ladje so vdrle štiri milje daleč od vhoda ter bombardirale nove turške baterije, dočim so izkrcane čete razrušile ostanke štirih ob vhodu se nahajajočih, že premaganih utrdb. 40 ladij je avanziralo do utrdbe Orhanije ter po razrušenju tamkaj se nahajajočih turških baterij pričelo obstreljevati važne pozicije pri Čanaku. Turški protigenj je bil slaboten in neškodljiv. Naše izgube so malenkostne: en mornar je ubit, trije so ranjeni. Ladja ni nobena poškodovana.

Poškodovane ladje pred Dardanelami.

Carigrad, 4. marca. Angleške linijske ladje »Queen«, »Elisabeth«, »Irresistible«, »Agamemnon« in francoska ladja »Suffren« so težko poškodovane. Neka angleška ladja je vsled obstreljevanja pričela goreti.

Grki se vesele napada na Dardanele.

Akoravno grozi napad tripelentente na Dardanele in na Carigrad za vselej uničiti grške sanje o »novem Bizancu«, izraža del grškega časopisja vendar svoje veselje nad akcijo trojnega sporazuma. »Etnos« piše, da je grški narod nad uspehi angleško-francoskega brodovja naravnost oduševljen. Padeč Carigrada da bo prisilil tudi ostale balkanske države, da se pridružijo tripelententi, ki se bori za svobodo in pravico! List pozdravlja idejo internacionaliziranja Carigrada, kjer čaka 600.000 Grkov na osvoboditev. — »Estia« piše: Napad na Dardanele je posledica kritičnega položaja ruske armade na Poljskem in naj prepreči, da bi Nemci po zavzetju viselske črte vrgli del svojih čet proti Srbiji in se preko Bolgarije združili s Turki.

Poročila iz Carigrada pravijo, da je razpoloženje v turški prestolnici povsem mirno.

Zemljevid k bojem v Dardanelah.

Turška obramba v Dardanelah.

Haag, 3. marca. »Daily Chronicle« javlja iz Aten: Turki so potopili v severnem delu Dardanel štiri večje parnike, napolnjene najbrž z razstreljivom. Ako bi sovražno brodovje res premagalo utrdbe, potem bodo Turki potopljene ladje s kopnega sem razstrelili in Dardanele tako popolnoma zaprli.

Ob Dardanelah je koncentrirala Turčija močno armado, ki zavzema tako izvrstne pozicije, da bi morala šteti sovražna armada vsaj 250.000 mož, ako bi hotela turške čete premagati.

Vojaški dopusti za setev. Vojna uprava je odredila z ozirom na narodno gospodarstvo in vojaško važnost kolikor mogoče hitrega in temeljitega obdelovanja polja, naj se moštvo kmetiškega stanu vojaških čet, ki se nahajajo v zaledju (nadomestne čete, oddelki rekonvalescentov in zavodi) podeljujejo dopusti, v kolikor to dopušča potreba nadomestila pripravljenosti nadomestila armadi, ki se nahaja na bojišču, in druge vojaške koristi. Dopusti se podeljujejo v prvi vrsti samostojnim kmetom in svojem samostojnim kmetov in končno poljedelskim delavcem. Pri podeljevanju dopustov se ozira na čas obdelovanja in kraje, kamor se podeljuje dopust in z ozirom na druge krajne razmere. Na dopust odpuščeni vojaki dobe temeljni dopustne listine prosto vožnjo na železnicah. Kdor prekorači dobo dopusta se kazensko sodno strogo kaznuje. Na dopustu bivajočim se izplačujejo njih pristojbine in njih svojem morebitne podpore. Kolikor je mogoče, se na poziv političnih okrajnih oblasti odkažejo posameznim občinam ali posameznim posestnikom delovne partije po 20 mož. Končno se z ozirom na utemeljene prošnje, ki se morajo vložiti pri političnih oblasteh, začasno oproste vojaške službe samostojni kmetje in posamezni kmetijski uradniki.

Celovski mesarji in draginja. Zadruga celovških mesarjev se je obrnila do deželne vlade v vlogo, v kateri naznanja: Kljub temu da je cena živine poskočila, je klavne živine le težko dobiti, in če se maksimalna cena mesa ne bo zvišala, bodo primorani s 1. aprilom ustaviti sekanje in prodajanje mesa. Tako pravijo mesarji. Nekaj sličnega poroča v Ljubljani »Slov. Narod«: »Cena mesa je poskočila. Mesarji so jo seveda zvišali z dovoljenjem pristojne oblasti. Vzlic temu pa so mesarji v skrbeh za meso, ker kupujejo tuji kupci po deželi živino in plačujejo zanjo neverjetne vsote. Za bušo, ki je vredna kakih sto kron, se dobi dandanes že 300 kron.

Legar v Celovcu. V kn. šk. palači v Celovcu, kjer se nahaja rezervna vojaška bolnišnica, je en vojak zbolel na legarju.

Nakupovanje moke. Privatne osebe, ki stanujejo izven Celovca, pa kupujejo moko v Celovcu, dobivajo pri celovškem magistratu soba št. 50 izvojni listek, za celovško okolico pa daje take listke okrajno glavarstvo Celovec. Brez takega izvoznega listka ne sme prodati moke noben trgovec, ne v mestu ne zunaj mesta.

Rekurz zoper imenovanje častnih občanov v Vernbergu odklonjen. V seji občinskega odbora v Vernbergu dne 24. januarja lanskega leta je bilo imenovanih dvanajst oseb za častne člane vernberške občine. To ni bilo po volji Leopoldu Schillerju in tovarišem, ki so se proti temu imenovanju pritožili na Koroški deželni odbor, češ, da so bili za podelitev častnega občanstva merodajni le politični razlogi, ne pa zasluge dotičnih oseb. Deželni odbor je pritožbo zavrnil, ker nima oblasti, presojati zasluge častnih občanov. L. Schiller in tovariši so napravili priziv na upravno sodišče, ki je pa njihov priziv tudi zavrnilo.

Odredba glede na žito in kmetско prebivalstvo. Graški »Volksblatt« piše: Kmetško prebivalstvo se zelo čudi radi predpisov o prigrasitvi moke in žita. 240 gramov zadošča osebi v zvezi z mesno hrano meščanom na dan, za kmetško delavstvo je to ironija. Konjem so določili sicer prenizko porcijo, a gojenje perutnine in mladih pujskov je brez žita nemogoče. To se piše iz Spodnjega Štajerskega. Iz zgornje doline ob Muri se pa piše »Grazer Volksblattu«: Kmete in živinorejce je odredba jako razburila. Če ne smeš pitati mladih pujskov z močnato juho, jih ne vzgojiš. S tremi kilogrami ovsa na dan ne prehraniš niti izvoščekovega konja, tem nanj težkega konja, ki je dobival do zdaj 10 do 14 kg ovsa na dan. Pod 8 kg ne gre. Zdi se mi, da se je odredba sestavila po zgledu kake oblegane trdnjave. Pozabilo se je, da se sme v oblegani trdnjavi polagoma vse pojesti, če je zmaga ali poraz, ker se po gotovem času — ko se vse pojé — dovažajo nove zaloge (v najhujšem slučaju potem, ko se trdnjava vda). V Avstriji stoji drugače. Goji naj se polje in živina. Brez krepke živine se polje

Dnevne novice in dopisi.

Linški škof umrl. Dne 5. marca je umrl linški škof dr. Hittmair. Pri obiskovanju anjenih vojakov v bolnišnicah se je nalezl pegastega legarja in podlegel tej zavrtni bolezni. Bil je zelo vnet in delaven nadpastir, ki ima veliko zaslug v pospeševanju nemške bogoslovne književnosti.

ne more obdelati, živina se mora zato dobro krmiti; brez primerne prehrane se tudi živina ne vzgoji. S surogati ni mogoče živine vzgojiti, kar je pri človeku mogoče.

C. kr. državno železniško ravnateljstvo v Beljaku. »Arbeiterwille« piše: »V »Freie Stimmen« in »Villacher Zeitung« se vedno iščejo železniški delavci. Pogoji za sprejem je, da morajo biti delavci nemške narodnosti. Vprašamo c. kr. ravnateljstvo drž. železnic v Beljaku, kaj je s tem posredovanjem dela. Ali je c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku pri sprejemanju delavcev odvisno od nemške delavske stranke? Če je, kako se to strinja s tolikrat poudarjeno objektivnostjo c. kr. državne železnice v Beljaku?

Junaki 87. pešpolka v boju za Kastelikvrh. Iz avstroogrškega vojnega stana poroča vojni poročevalec Lenart Adelt, kako si je ogledal bojišče na Kastelikvrhu, takole: »Pot se je vodila izprva po dolini in se je potem vila strmo gori proti bukovim gozdom na Kastelikvrhu. Dva moža sta nam prišla nasproti, na pokritih nosilih sta nesla tovariša, ki ga je razmesarila granata. Iz ene izmed zemeljskih votlin se je na klic prikazal stotnik in nas pozdravil z močnim naglasom v bojni vrsti nahajajočega se moža; tik pred vhodom v votlino je ležal kup zaplenjenih pušk, ki jih je bila malo prej razbila ruska granata. Stotnik je bil eden izmed junakov junaškega polka št. 87, ki se je v tem gozdu boril z Rusi, ki so udri sem. Vsa gora je še pričala o strašnem, vedno obnovljenem boju, drevesa sama so bila polna ran. Naša noga se je dotikala razbitih pušk, iz vej za silo narejenih nosilnic, mnogo svežih grobov«.

Odlikovani Slovenci. Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil stotnik 53. pešpolka Evgen Pavič. Novo Najvišjo pohvalo je dobil nadporočnik brzojavnega polka Ivan Skere. Signum laudis na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik v rezervi brzojavnega polka Artur Zmrzlikar. Novo Najvišjo pohvalo sta dobila nadporočnik 17. pešpolka Rudolf Knez in nadporočnik 4. tirolskega lovskega bataljona Oton Mikuš. Signum laudis na belordecem traku so dobili stotnik bos.-herceg. pešpolka št. 1. Anton Vidic, poročnika v rezervi pešpolka št. 56. Vladimir Černovšek in Leopold Kožušnik ter poročnik pešpolka št. 87. Ivan Cvenkelj. Srebrni zaslužni križec s krono na belordecem traku je dobil ognjičar poljskega topničarskega polka št. 6. Franc Lukanič. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili četovodja Alojzij Černe pešpolka št. 17., ter četovodja Franc Ahac in korporal Ivan Mravlje 5. dragonskega polka. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili narednik Franc Pistotnik, desetnik Josip Zupan, infanterist Ivan Pasar, Alojzij Peternel in Franc Petrič, vsi pešpolka št. 17. četovodja Lorenc Furlan, korporal Ivan Peternel in dragonci Franc Jamnik, Anton Knez, Franc Rant, Marko Šepc, Franc Vengust, Ivan Žnidaršič in Simon Župančič, vsi dragonskega polka št. 5.

V ruskem ujetništvu so od avgusta in septembra 1914 sledeči vojaki iz Celovca: Od pp. št. 17 stotniki Jožef Keller, Herman Mezler, Jurij Musitelli, nadporočnik Ivan Hoffmann, podčastnik Leon Roschmiller. Od dpp. 4. stotnik Rudolf Neugebauer, infanteristi Miha Egger, Franc Mat. Happe in Tomaž Schuller. Od pp. št. 7: Narednik Anton Hribernik, infanteristi Franc Heilig, Avgust Mohorik, Alojzij Avg. Schurnig. Od pp. št. 87: Častn. aspir. Alojzij Meltzer. Od 2. bosansko-herceg. pp. nadporočnik Anton Tschebull. Od 25. strelske baterije infanterist Aleš Hajnik. Od 35. pp. ogrsk. domobr. infanterist Franc Tomše.

Tako ne moremo na deželi živeti! Sledeče vrste smo prejeli z dežele in jim dajemo prostora, ker je vladi pač gotovo na tem ležeče, da izve, kakšno razpoloženje da je med kmeti. Krušno žito in moka sta po uradnih komisijah cenjena. Namen te cenitve ni popolnoma jasen. Nekateri trdijo, da bo oboje prevzela država za vojaštvo; drugi so zopet mnenja, da velja ta cenitev za preskrbo civilnega prebivalstva na podlagi izobilja in pomanjkanja krušnega žita pri posameznih slojih in vrstah ljudstva. A bodisi to kakor hoče; povedati pa moramo z vsem povdankom in na ves glas, da človek na deželi, in niti na pol odraščeni otrok, pri 240 gramih moke na dan ne more živeti. V mestih, kjer je glavna hrana prebivalstva meso, tam morejo ljudje pri nekotlikem zadržanju izhajati s tako množino moke na dan; a na deželi, kjer ljudje po veliki večini živijo samo od močnih jedi in poznajo meso samo ob nedeljah in praznikih in kvečjemu tu in tam tudi v četrtkih in še tedaj ne brez moke, za smrt preveč, za življenje premalo, za lakoto pa ravno dosti. Večina ljudi na deželi niti ne ve, kakšna množina moke da je 240 gramov, ker družinske tehtnice so pri kmetih še zelo redka prikazen. Za junaka, ki je zlezel v prve hlače in je napravil z dobrim uspehom prvo orožno vajo z žlico, zadostuje 240 gramov moke na dan; in tudi pri kriminalistih je mogoče ta račun pravilen. A pošten, delaven kmet, obrtnik in delavec na deželi, potrebuje vsak štirikrat toliko moke na dan, ako hoče ostati kos svojim opravkom. Tako pa, kakor določa zakon, ne moremo na deželi živeti. Od živine preskrbljeni so pri popisu žita samo konji z ovsom; ti nam bodo pa pri obdelovanju našega polja zelo manjkali, ker jih bo v vigradi še manj kot jih je danes. Za drugo živino — govejo, svinje, perutnino, ovce in koze — močnata krmila niso dovoljena, oziroma zanje ni preskrbljeno. Ta krmila so tudi neznosno draga, ker stanejo navadni otrobi n. pr. na Dunaju 31 do 32 K, ječmenovi celo 37 K sto kil. Tudi način, po katerem so cenile komisije in popisovale žito, ne odgovarja razmeram, ker ena in ista vrsta žita ne tehta v vsakem kraju enako veliko. Komisijam je bila predpisana kot podlaga popisa težja žita; mi kmeti pa imamo za podlago v domači rabi le množino žita. To nasprotje proizvodi lahko med ljudstvom še hujše pomanjkanje žita in moke, ako vlada po svojem računu in svojih določilih žito in moko zapleni ali rekvirira. Samo seno in slama pa nikakor ne zadostujeta za uspešno živinorejo.

Ogrska zaplenila turščico. Poljedelski minister je dal uradno zapleniti vse zaloge turščice (sirka) v celi deželi. V onih krajih, kjer turščica ni bila naznanjena, jo bodo oblasti rekvirirale, in sicer ne po izjemnih, ampak po oblastveno določenih cenah, kar pomenja 6 do 9 K manj pri meterskem stotu.

Loterijske številke:

Trst, 24. februarja: 63, 11, 68, 33, 62.
Dunaj, 27. februarja: 73, 55, 18, 46, 37.
Gradec, 3. marca: 72, 20, 27, 24, 3.
Brno, 3. marca: 41, 65, 63, 85, 11.

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

VABILO.

Kranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožni dolini
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi vse svoje zadruženike na

redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo 14. marca 1915 ob 3. uri popoldne v gostilni pri Tišlarju v Št. Janžu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1914.
3. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Volitev odbora in nadzorstva.
5. Raznoterosti.

Ako bi ob določenih uri ne bil sklepčen občni zbor zaradi nezadostnega števila zadruženikov, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, po istem dnevnem redu in na istem mestu, ki bo sklepal brezpogojno veljavno.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Kranilnica in posojilnica v Glinjah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

XXVI. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 14. marca 1915 ob 3. uri popoldne v dvorani posojilnične hiše na Trati.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo o poslovanju.
3. Poročilo o računskem zaključku za l. 1914.
4. Sklepanje radi čistega dobička.
5. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
6. Razno.

K obilni udeležbi vabi vse zadruženike in prijatelje zadruženstva

načelstvo.

Člani odbora se vabijo k odborovi seji, ki se vrši eno uro pred občnim zborom v pisarni.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremljeni, dobro blago in poceni.
Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plašči in stole zelo ceno.
Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek.
Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80.
Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj.
Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec
oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Joželovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhané, kisline proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski melivniki, cerkvena muzikarje, tudi Hladnikove.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.